

खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील खरेदी करण्यात आलेल्या तथापि भरडाईविना शिल्लक धानाची जाहिर ई-लिलाव प्रक्रियेद्वारे विक्री करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: खरेदी-१०१६/ प्र.क्र.१२४/ नापू २९
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय (विस्तार), मुंबई -४०० ०३२.
दिनांक: २० जुलै, २०१६

वाचा -

- १) केंद्र शासनाच्या उपभोक्ता मामले , खाद्य एवं सार्वजनिक वितरण मंत्रालय, खाद्य एवं सार्वजनिक वितरण विभाग, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्रमांक ५(१३)/२०१४-PY I ,
दिनांक ०६.११.२०१५

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाच्या किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेअंतर्गत खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मध्ये मार्केटिंग फेडरेशन आणि आदिवासी विकास महामंडळ या दोन अभिकर्ता संस्थामार्फत धानाची खरेदी पुढीलप्रमाणे झालेली आहे.

अ.क्र.	अभिकर्ता संस्था	धान (क्विंटलमध्ये)
१	मार्केटिंग फेडरेशन	१७,००,५६९.१६
२	आदिवासी विकास महामंडळ	१२,६७,७६५.७२
एकूण		२९,६८,३३४.८८

२. खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ करीता धान भरडाईची वाढीव मुदत दिनांक ३१.१२.२०१५ अखेरपर्यंत असून त्यानंतर आणखी मुदतवाढ मिळणार नाही, असे केंद्र शासनाने त्यांच्या संदर्भाधिन पत्रान्वये राज्य शासनास कळविले होते. केंद्र शासनाने धान भरडाईसाठी दिलेली वाढीव मुदत संपुष्टात आली असल्याने भरडाईविना शिल्लक असलेल्या धानाची विल्हेवाट लावण्याची जबाबदारी आता राज्य शासनाची आहे.

३. खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील कोकण/ नागपूर महसूली विभागातील ज्या जिल्ह्यात भरडाईविना धान शिल्लक राहिलेला आहे, तेथील धान खरेदी / भरडाई तसेच भरडाईविना शिल्लक असलेल्या धानाचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे:-

(आकडे क्विंटलमध्ये)

जिल्हा	एकूण धान खरेदी	भरडाईविना शिल्लक धान (मार्केटिंग फेडरेशन.)	भरडाईविना शिल्लक धान (आदिवासी विकास महामंडळ.)	भरडाईविना शिल्लक धान (एकूण)
ठाणे	१,२०,९५८.९१	१६,८६३.२५	७०,२६९.३५	८,७१,३२.६०
रायगड	२,२१०.८१	०	०	०
रत्नागिरी	०.००	०	०	०
सिंधुदूर्ग	७२६.३०	७२६.३०	०	७२६.३०
कोल्हापूर	१,७९१.७०	१,७९१.७०	०	१,७९१.७०
गडचिरोली	५,९५,९४४.५२	०	५०,१७६.०५	५०,१७६.०५
गोंदिया	१३,२४,३४७.७०	०	४२,३७८.९१	४२,३७८.९१
चंद्रपूर	८२,११४.८३	०	०	०
भंडारा	७८,५०५.४४	०	०	०
नागपूर	१०,४८०.३२	०	०	०
एकूण	२९,६८,३३४.८८	१९,३८१.२५	१,६२,८२४.३१	१,८२,२०५.५६

४. उपरोक्त धान केंद्रीय साठयामधून वगळला गेला असल्याने या धानाची विल्हेवाट / विक्री करण्याची जबाबदारी आता राज्य शासनाची आहे. यापूर्वीही राज्य शासनाने किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेंतर्गत खरीप पणन हंगाम २००९-१०, २०१०-११ व २०११-१२ मधील भरडाईविना शिल्लक असलेला व केंद्रीय साठयामधून वगळलेला सुमारे ११.८४ लक्ष क्विंटल धान ई-लिलावाद्वारे विक्री केलेला आहे. त्याशिवाय, खरीप पणन हंगाम २०१३-१४ मधील खरेदी करण्यात आलेला सुमारे ९.५५ लक्ष क्विंटल मका ई- लिलावाद्वारे यशस्वीरित्या विक्री केलेला आहे. तसेच हंगाम २०१४-१५ मधील खरेदी करण्यात आलेला , सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेंतर्गत वितरित करून शिल्लक राहिलेला मका ई- लिलावाद्वारे विक्री करण्याचा निर्णय दिनांक १५ मार्च २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये घेण्यात आला आहे. तसेच, दि.१६ मार्च २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये खरीप पणन हंगाम २०१२-१३ व २०१३-१४ मधील भरडाईविना शिल्लक धान ई- लिलाव प्रक्रियेद्वारा विक्री करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे.

५. वरील कार्यवाहीच्या धर्तीवर आता खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील कोकण/ नागपूर महसूली विभागातील भरडाईविना शिल्लक असलेला सुमारे १.८२ लक्ष क्विंटल धान ई-लिलावाद्वारे विक्री करणे क्रमप्राप्त आहे. सदरहू धान दीर्घ कालावधीसाठी गोदामामध्ये साठवून राहिल्यास त्यात नैसर्गिकरित्या तूट (Driage) येण्याची शक्यता असते. शिवाय हे धान साठविण्यासाठी वाढीव गोदाम भाड्याचा भुर्दंडदेखील राज्य शासनावर पडण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे या धानाची विक्री प्रक्रिया लवकरात लवकर पूर्ण करणे आवश्यक आहे. त्यामुळे सदरहू धान ई - लिलावाद्वारे विक्री करण्यात यावा.

६. सदरहू भरडाईविना शिल्लक असलेला धान आता केंद्रीय साठयामधुन वगळला गेला असून त्याची जबाबदारी/ मालकी आता राज्य शासनाची असल्याने आता या धानाची विल्हेवाट / विक्री करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या मान्यतेची आवश्यकता नाही. यास्तव, खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मधील खरेदी करण्यात आलेल्या व भरडाईविना शिल्लक असलेल्या धानाची जाहिर ई-लिलावाद्वारे विक्री करून विल्हेवाट लावण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्या अनुषंगाने शासनाने आता पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

खरीप पणन हंगाम २०१४-१५ मध्ये खरेदी करण्यात आलेल्या व भरडाईविना शिल्लक असलेल्या धानाची जाहिर ई-लिलावाद्वारे विक्रीची संपूर्ण प्रक्रिया “ जेथे आहे व जसे आहे” या तत्वावर करण्यासाठी संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे समिती स्थापन करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	
१	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)	अध्यक्ष
२.	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा पुरवठा अधिकारी, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)	सदस्य - सचिव
३.	संबंधित जिल्ह्यांचे जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)	सदस्य
४.	आदिवासी विकास महामंडळाचे संबंधित जिल्ह्याचे प्रादेशिक व्यवस्थापक, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)	सदस्य

२. सदरहू समितीची कार्यकक्षा पुढीलप्रमाणे राहिल.

- १) सदरहू धानाची संपूर्ण विक्री प्रक्रिया जाहिर निविदाद्वारा उपरोक्त समितीद्वारा करण्यात यावी.
- २) ही संपूर्ण प्रक्रिया ई-निविदा पद्धतीचा अवलंब करून करावी. याकरीता ई-निविदेसाठी नोंदणी करणे, नोडल ऑफिसर नेमणे ई.संपूर्ण पूर्व तयारी करावी. या धान विक्रीसाठी राज्यस्तरीय मराठी व इंग्रजी वर्तमान पत्रात मोठ्या प्रमाणात प्रसिद्धी दयावी व निविदा भरण्यासाठी आवश्यक कालावधी किमान ७ दिवस ठेवावा.
- ३) धानापैकी गोदामात साठवणूक केलेला तसेच गोदामाबाहेर ठेवलेल्या साठ्याच्या स्वतंत्र यादया निविदेसोबत ठेवण्यात याव्यात.
- ४) ई-निविदा काढताना प्रत्येक गोदाम वेगळे समजून गोदाम निहाय स्वतंत्र ई-निविदा काढण्यात यावी.
- ५) निश्चित केलेली अनामत रक्कम व सुरक्षा ठेव यांचा स्पष्ट उल्लेख निविदेमध्ये करावा व त्याचा डिमांड ड्राफ्ट प्राप्त करून घ्यावा.
- ६) अटी/शर्तीमध्ये पात्र होणाऱ्या व जास्तीत जास्त दर देणाऱ्या खरेदीदाराचे दर अपेक्षित किंमती एवढे (Upset Price) किंवा त्यापेक्षा जास्त असल्यास त्यास समितीने मान्यता दयावी.
- ७) निविदा प्राप्त झाल्यानंतर ज्या निविदाकाराचे दर मंजूर होतील, त्या निविदा धारकांस समिती अध्यक्षामार्फत निविदा स्वीकृतीबाबतचे पत्र देण्यात येईल व निविदेत नमूद केलेल्या दरानुसार तसेच धानाच्या परिमाणानुसार होणाऱ्या रक्कमेचा मुंबई येथे देय असलेला धनाकर्ष, वित्तीय सल्लागार व उपसचिव , अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग यांच्या नावे प्राप्त करून घेतील.
- ८) निविदा प्रक्रियेचा तसेच विक्रीचा दैनंदिन अहवाल व प्राप्त धनाकर्ष यांची माहिती सदस्य सचिव यांनी तयार करावी.
- ९) इच्छूक खरेदीदारास धानाची पाहणी करावयाची असल्यास त्यांनी संबंधित जिल्ह्यांच्या जिल्हा पुरवठा अधिकारी यांच्याशी संपर्क साधावा.
- १०) निविदाकार एका ठिकाणच्या संपूर्ण साठ्याकरीता किंवा एकापेक्षा अधिक ठिकाणच्या संपूर्ण साठ्याकरीता निविदा सादर करू शकतील. परंतु निविदेतील दर कोणत्याही अटीशी निगडीत असू नयेत.
- ११) साठा असेल तेथून धानाची उचल,वाहतूक व हमाली इत्यादीकरीता संपूर्ण खर्च खरेदीदारानेच करावयाचा आहे.
- १२) खरेदीदारास धान खरेदी, साठवणूक व त्याची विल्हेवाट याबाबत राज्य /केंद्र शासन अथवा इतर शासकीय संस्थांचे आवश्यक परवाने प्राप्त करून घ्यावे लागतील. त्याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी खरेदीदाराची राहिल. यासंदर्भात राज्य शासन कोणतीही जबाबदारी स्विकारणार नाही.

१३) धानाच्या संपूर्ण परिमाणाची संपूर्ण रक्कम साठा उचलण्यापूर्वी भरावी लागेल.

१४) ज्या खरेदीदाराचे दर मंजूर होतील तसे त्यांना लेखी कळविण्यात येईल. तसे लेखी कळविल्यापासून संबंधितांनी ७ दिवसांच्या आत सुरक्षा रक्कम भरणे आवश्यक आहे. व संपूर्ण साठा ३० दिवसांच्या आत उचलणे बंधनकारक राहील.

१५) ई- लिलाव विक्री करण्यासाठी निविदा सादर केल्यानंतर कसूरदार निविदाकारामुळे येणारा जास्तीचा खर्च अधिक दोन टक्के व्याजासह संबंधित निविदाकाराकडून वसूल करण्यात यावा.

१५) निविदाकाराकडून निविदेसोबत रु.१००/- च्या स्टॅम्प पेपरवर त्यांच्याकडील स्थावर संपत्ती / मालमत्तेचा तपशिल व सदर मालमत्ता निविदा प्रक्रिया पूर्ण होईपर्यंत विकण्यात येणार नाही अशा आशयाचे हमी पत्र घेण्यात यावे.

१६) एकदा दर सादर केल्यानंतर त्यात कोणतेही बदल अनुज्ञेय राहणार नाहीत. दर सादर करून विहित मुदतीत सुरक्षा रक्कम न भरल्यास अनामत रक्कम जप्त करण्यात येईल. हंगाम २०१४-१५ मधील भरडाईविना शिल्लक धानाची विक्री प्रक्रिया दिनांक ३१ ऑगस्ट २०१६ अखेर पर्यंत पूर्ण करावी. त्यानंतर मुदतवाढ दिली जाणार नाही, यांची नोंद घेण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१६०७२०१५४८१७४९०६ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सतिश सुपे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
२. अप्पर मुख्य सचिव, (वित्त) महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
३. अप्पर मुख्य सचिव, कृषि व प.दु.म. विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
४. अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५.. प्रधान सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग,
- ६ प्रधान सचिव, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ७ सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ८ व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र स्टेट को.ऑप.मार्केटिंग फेडरेशन लि., कनमूर हाऊस, नरसी नाथा स्ट्रीट, मुंबई- ४०० ००९,

- ९ व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ,
आदिवासी विकास भवन, २ रा माळा, राम गणेश गडकरी चौक, जुना आग्रा रोड, नाशिक-२,
- १० विभागीय आयुक्त, कोकण व नागपूर विभाग
- ११ नियंत्रक (शिधावाटप) व संचालक नागरी पुरवठा(गो/वा), मुंबई,
- १२ जिल्हाधिकारी(ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १३ उप आयुक्त (पुरवठा), कोकण व नागपूर विभाग
- १४ जिल्हा पुरवठा अधिकारी, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १५ जिल्हा मार्केटिंग अधिकारी, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १६ जिल्हा कोषागार अधिकारी, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १७ प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ , (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १८ जिल्हा कृषि अधिकारी, (ठाणे, सिंधुदुर्ग, कोल्हापूर, गडचिरोली व गोंदिया)
- १९ वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, मुंबई,
- २० उप संचालक, नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्त कार्यालय, मुंबई.
- २१ सर्व उप सचिव/अवर सचिव/सर्व अधिकारी, अ.ना.पु.व ग्रा.सं.विभाग, मंत्रालय विस्तार, मुंबई,
- २२ सर व्यवस्थापक, (महा.) भारतीय अन्न महामंडळ, ५ वा माळा, राजेंद्र नगर, दत्तपाडा रोड, बोरीवली (पूर्व) मुंबई-६६.
- २३ महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (५ प्रती),
- २४ ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, ६ वा मजला, विधान भवन, मुंबई. (१०प्रती)
२५. निवड नस्ती (नापु-२९).